

Predsednik Coolidge za razorožitev. - Rev. B. Čiček umrl.

PROSLAVE OBLETNICE BITKE PRI TRENTON IN PRINCETON SE JE UDELEŽIL TUDI PREDSEDNIK COOLIDGE. — PREDMET NJEGOVEGA GOVORA JE BIL ZA RAZOROŽITEV.

Trenton, N. J. — V sredo so v tujakšnem mestu proslavljali obletnico bitke za neodvisnost. Semkaj je prišel tudi predsednik Coolidge, ki je zopet v izvajanju svojega govora dokazal, da je za razorožitev — da je pacifist. Pritisk militaristov in vojnih dobijkarjev ne gane Coolidgea, da bi odstopil od svoje politične smerice, ki vodi proti miru.

Med drugim je rekel Coolidge: "Kliče nas dolžnost po novi deklaraciji neodvisnosti, namreč, da osvobodimo naš narod in narode celega sveta od instinktivne misli, da se lahko čutijo varne le, če imajo močno vojaško silo za seboj." V teh besedah je Coolidge povedal mnogo. Pokazal se je moža, ki se zaveda, da ne le z brutalno silo, temveč s pogajanjimi diplomatov se lahko spori narodov končajo, ne pa na bojščih, kjer odloča sila — ne pravica.

Iz Coolidgejevega izvajanja se lahko sklepa, da hoče on s tem, ko ne dovoljuje, da bi se ogromne vsote ljudskega denarja zapravljale za oboroževanje, svetlo pokazati, da je Amerika prva, ki resno misli na razoroževanje.

Coolidge je odločen proti temu, da bi naša dežela tekmovala z drugimi v oboroževanju. Znano je, da Anglija in Japonska gradite bojne ladje, kar pa prav nič ne vzmernirja našega predsednika — pravi — mi ne bomo korakali z njimi po tej poti!

V svojem govoru je v lepih besedah odgovoril senatorju Butlerju in vsem tistim, ki se ne strinjajo z njegovo mirovno politično smernico, da ni nevarnosti za Ameriko, da bi jo kdo napadel — le militaristi živijo v tem strahu.

Ko je Coolidge nameraval izstopiti iz vlaka na postaji v Trenton, so se vnele zastave, ki so krasile voz, v katerem se je vozil. Ko je ugledal plamen, se je naglo umaknil in se rešil, da ni zadobil opeklin po obrazu. Kako je ogenj nastal ni znano.

VODA V NASHVILLE NARAŠČA.

Nashville, Tenn. — Se nikoli v zgodovini ni bilo take velike povodnji v tem kraju, kakor je sedaj. Reka Cumberland je preplavila mesto in poglajala prebivalce iz hiš. Voda pa le še narašča, tako tudi število beguncev. Reka je doseгла višino 55,5 čevljev. Leta 1882 je bila tudi velika povodenj v tem kraju. Doslej je 5000 prebivalcev bilo primoranih, zapustiti svoja domovja in iskati zavetja na varnejših krajih. Kolikor je znano, človeških žrtev ni. Tudi v Columbi, Miss. je povodenj, kakršne že dolgo ne pomni. Celi okraj je pod vodo. Škoda je ogromna.

Advertise in "Amerikanski Slovenec!"

ITALIJANSKO-NEMSKI ODNOSAJI.

Pogodba, ki jo je podpisala Nemčija z Italijo, je važen dokument za doseg cilja po trajnem miru. — Pogodba vsebuje šestnajst točk.

Rim, Italija. — V sredo sta premier Benito Mussolini in nemški poslanik baron von Neurath, podpisala arbitrajsko pogodbo — dokument velike važnosti, ki jamči za mir med obema državama. S to pogodbo, sta Nemčija in Italija takorekoč zagrebeli bojne sekire, da boste v sporazumu delovali za napredek Evrope, ki je mogoče le takrat, ako dežele ena drugi zaupajo.

Pogodba vsebuje šestnajst točk. Pravice in dolžnosti obeh držav, kot članice lige narodov, s to novo pogodbo niso prizadete. Ta pogodba se ne sme smatrati kot zveza med olemaj državama. Je le dokument, ki veže obe državi do tega, da vsak spor, ki bi nastal med Italijo in Nemčijo, in bi se ne mogel običajnim diplomatskim potom rešiti, se ima predložiti arbitrajski komisiji, sestavljeni iz petih članov, ki bi imeli nalogo značaj spora nepristransko soditi; razsodba te komisije bi bila končnoveljavana.

Imenovana pogodba je veljavna za deset let. Ako nobena izmed obeh držav po preteku šestih mesecev od poteke rok pogodbe iste ne prekliche, ostane v veljavi še nadaljnjih pet let. — Toraj, Italija in Nemčija sta s to pogodbo predložile svetu načrt, po katerem se lahko brez boja spori rešujejo.

GIBANJE STAVBINSKIH DELAVCEV.

Barvarji so podpisali pogodbo z delodajalci veljavno do leta 1929. — Instaliterji in elektrarji dobijo po novem letu po novi pogodbi \$1.56½ na uro.

Chicago, Ill. — Barvarski delavci v Chicagi so zmagali v boju za svoje pravice. To znači, da bo prihodnje leto vladal mir v stavbinski industriji, ki je tekoče leto precej časa zaradi tekočega dela. Barvarji so doslegli za kar so se bojevali — za "closed shop": toraj le unijski delavci bodo odslej sprejeti za to delo. Tozadevna pogodba ostane v veljavi do 1. junija leta 1929.

Patrick F. Sullivan, predsednik sveta stavbinske industrije je izjavil, da je ta pogodba zmaga za unijo. Sullivan je bil več mesecev na delu, da je pogladil pot do sponazuma, sedaj je le še par strok v stavbinski industriji, ki še ne delajo samo z unijskimi delavci.

Od 1. januarja dalje bodo dobivali tudi instaliterji in elektrarji višjo plačo, in sicer \$1.56½ na uro.

Rev. Bonaventura Čiček umrl.

Žal, da mora ravno prva številka našega 36. letnika poročati svojim čitateljem prezalostno vest, da je Gospod te dni poklical zopet k sebi enega izmed svojih zvestih služabnikov, slovenskega duhovnika, Rev. Bonaventura Čiček, O.M.C.

Poročilo, ki ga je nam poslal prijatelj Mr. Martin Česni iz Indianapolis, Ind., nam pove to žalostno novico tako-le:

"Prejeli smo prezalostno vest iz frančiškanskega samostana takozvanih črnih frančiškanov iz Albany, N. Y., da je tamkaj preminul dobro poznani blagi slovenski duhovnik preč. g. Bonaventura Čiček, O.M.C., naš dolgoletni bivši župnik fare Presv. Trojice v Indianapolis, Ind.

Pokojni gospod je bil hudo bolan zadnje čase in ni mogel več maševati. Mučil ga je silno revmatizem. Nekaj časa pred smrtjo je blagi gospod popolnoma izgubil vid. Dne 23. decembra 1926 pa ga je Bog poklical k sebi po dolgem trpljenju in velikem delu, ki ga je v svojem življenju izvršil za svoj mili narod, za Boga in za svoj spoštovan, ugleden red.

Moje pero je preslabo, da bi moglo dovolj opisati tega dobrega in vsem priljubljenega duhovnika. V kolikor mi je znan njegov životopis, ga hočem tu navesti:

Pokojni Rev. Bonaventura Čiček, O.M.C., se je narodil dne 29. junija 1858 v fari Marija Magdalena pri Mariboru na Štajerskem. V red sv. Frančiška je vstopil dne 4. oktobra 1881 v Ptuj na Štajerskem. V mašnika je bil posvečen dne 26. avgusta 1884. V Ameriko je došel leta 1894 in je bil najprvo nastavljen kot kaplan v Louisville, Ky., celih 12 let.

Leta 1910 so č. oo. frančiškani reda O.M.C. prevzeli v oskrbo slovensko župnijo Presv. Trojice v Indianapolis, Ind. Rev. Čiček je bil edini Slovenec v tej provinciji, zato je bil poslani k nam. Kot misijonar je tukajšnje Slovence obiskaval večkrat po prej, ko so Slovenci imeli svojo cerkev. To je storil v velikonočnem času več let. Zato so mu bile razmere tudi dokaj znane. Vedel je sicer, da ga čaka mnogo težkega dela, a ni se ustrašil. S svojim prijaznim in

uljudnim nastopom si je osvojil kmalu srca rojakov. V vzajemnem duhu s farani je sezidal šolo in preskrbel sestre in od tedaj naprej šele markira naša naselbina pravo vzajemno slovensko življenje v naselbini. Saj farna šola je v vsaki naselbini konkretna podlaga vzajemnemu napredku, tako je bilo tudi pri nas. Kot dober oče je rad zahajal med svoje farane, do katerih je bil nad vse ljubezniv. Tako je bil tudi pravi oče do svojih podrejenih gg. duhovnikov. Učil jih je slovenščine, in med temi so tudi naš sedanji g. župnik Rev. Cverčko.

Od leta 1910 do leta 1919 je bil v Indianapolisu, potem je bil poklican v Albany, N. Y., kjer je deloval na nemški fari, tam je tudi njihova provincija. Tam je tudi poučeval bogoslovce slovenske narodnosti slovenskega jezika. Zopet je prišel v mesecu novembru 1922 v Indianapolis. Zelo smo ga bili veseli, ker kljub visoki starosti je bil še močan, telesno kot drugače. Ali žalibog začel je kmalu pešati. Revmatizem ga je čezdalje bolj mučil. Zato ga je provincijal poklical nazaj v Albany, N. Y. Težka je bila ločitev. Skrbno je nas poučeval in nam naročal, kako naj delujemo. Nikdo se ni mogel zdržati solz, kajti slutili smo, da se na tem svetu ne bomo več videli. Ljubi Bog nam daj, da

bi se sešli tam, kjer ni solz in nadlog. Slovenski živelj v Indianapolisu blagoga preč. g. Bonaventura Čiček, O.M.C., nikdar pozabil ne bo! Ohranil ga bo v najdražjem spominu!"

Taka je povestnica njegovega životopisa in njegovega delovanja za slovenski narod. Rev. B. Čiček je bil tudi vedno zvest podpornik katol. časopisja. V vsakem svojem pismu nas je bodril in navduševal. Vedno ga je vrlo priporočal svojim faranom.

Pridružujemo se tudi mi slovenski žalostni naselbini v Indianapolisu ter vred z njimi kličemo pokojnemu v zadnji poždrav: Spavaj in spojbi se, služabnik Gospodov, v Gospodu, za katerega si tako vneto delal v življenju! Slovenski narod v Ameriki pa Te bo ohranil in najdražjem spominu!

ANGLIJA PRIZNALA KANTONSKO VLADO?

Washington še ni podal izjave o novi angleški smernici na Kitajskem. — Japonska sovraina Angliji. — Prebivalci iz Hangčav trumoma zapuščajo mesto.

Sanghaj, Kitajsko. — Angleška nova politična smernica na Kitajskem je izzvala v nekaterih državah sovrastvo do Anglije. Francija se s isto ne strinja, pa tudi Japonska čuti, da je Angliji le za svoje interese, zato ne skriva sovrastva do nje. Vse politične kroge pa vzmernirja stališče Zed. drž., ker iz Washingtona ni še nobenega glasu radi angleške smernice po kateri so tudi ameriški interesi na Kitajskem ogroženi.

V splošnem se domneva, da bo Amerika skupno z Japonsko napadla proti Angliji. Nasprotno se pa sliši iz Anglije, kjer trdijo, da bo Amerika podpirala angleško novo smernico. Kako bo, je težko reči. Neki prominentni ameriški višji uradnik je dejal, da ni izključeno, da bi ne bila Anglija tajno priznala vlado Kantoncev, da bi slednji prenehali z bojkotom angleški trgovini.

V bližini Hangčav zgleđa kakor v mravljišču. Prebivalstvo zapuščajo mesto in hiti v Sanghaj. Dasi je odporna moč severne armade, ki brani Sanghaj velika, vendar ni upanja, da bi zdržala pritisk boljševiskih Kantoncev, ki prodirajo proti mestu. Največje zlo v severni armadi je to, ker je večina vojaštva hezvesta svojim voditeljem in je med njimi razširjeno gibanje v prilog Kantoncev.

— New York, N. Y. — Newyorški župan Walker, je nedavno izdal ukaz, da morajo biti vsi nočni lokali ob 8. zjutraj zaprti. Sedaj se je pa tudi pravil nad gledališče in prebivalstvo izgnati nedostojno igra.

PANAMA PREKOP DOSEGEL NOVI REKORD.

Panama. — V sredo je šlo skozi Panama prekop 28 trgovskih parnikov. S tem je dosežen nov rekord, kajti v enem samem dnevu ni še nikoli šlo skozi toliko število parnikov. Omenjeni dan je dobil Stric Sam \$135,000 pristojbine.

— Hurley, Wis. — V tukajšnjem mestu so preveč očitno kršili prohibicijsko postavbo, oblast je lastnikom lokalov stopila na prste, 26 salunov je zaprla za nedoločen čas.

— Pariz, Francija. — Vivian Stranders, bivši angleški častnik je bil tukaj aretiran na podlagi obdolžbe, da je opravljaj špijonsko službo za Nemčijo.

— St. Louis, Mo. — Paul U. Kellogg, urednik lista Survey v New Yorku, pravi, da bo spozhladi prišlo do hudega boja med premogarji in lastniki. Boj bo trajal dolgo in bo eden izmed najhujših kar jih je bilo pred leti.

Iz neodrešene domovine.

PROPADANJE VELIKE INDUSTRIJE NA GORIŠKEM. — V LADJEDELNICI V TRŽIČU BODO ODPUSTILI 2000 DELAVCEV. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Na Goriškem propada industrija.

Brunner je iz svoje tkalnice v Podgori odpustil 400 delavcev, cemetna tovarna v Anhofem okoli 100; v ladjedelnici v Tržiču se pripravljajo, da odpuste od 1000 do 2000 delavcev. Pravijo, da ni več konjunktura. Predaleč bi prišli, ako bi hoteli razpravljati o vzrokih tega zastoja v italijanski industriji. Lahko pa rečemo, da je ta pojav v glavnem posledica deflacijske politike fašistovske vlade; poleg tega so potem še razni činitelji, ki igrajo več ali manj važno vlogo pri posameznih vrstah industrije. Fašistovska vlada je na to gotovo tudi računala, saj je obče znano, da sledi deflaciji kriza v industriji in z njo združeno naraščanje brezposelnosti. Možni pač so bili le dvomi o večji ali manjši ostrosti krize in glavno delo finančnega ministra, ki se je enkrat odločil za deflacijo, obstoji ravno v tem, da skuša to krizo, ki je neizbežna, kolikor mogoče zmanjšati. Goriški fašisti pa ne morejo čakati na posredovanje g. Volpija, ki je daleč v Rimu; že po atentatu na Mussolinija je bila v Gorici dana parola: "Brunner!" Odpuščajo se namreč tudi fašistovski delavci. Sedaj je Brunnerjeva tovarna zastražena s karabinjerji. Napetost je velika. Fašisti zahtevajo, da se vsi njihovi delavci uorajo zopet sprejeti na delo. Najbolj pač bodo prizadeti slovenski delavci, tako v Podgori, v Anhofem kakor v Tržiču. Kdo naj se zanje potegne? Kam pojde vsa ta masa delavstva? Ali naj gre na uničena polja, v razorane vinograde? In zopet tujina, Amerika, seveda le južna! Danes skoro ni hiše več na Primorskem, ki bi ne imela sina v Ameriki, hčerko v Trstu ali v Egiptu. In to so kraji, ki nikdar prej niso poznali izseljencev. Borba slovenskega naroda v Primorju ki živi v takih gospodarskih razmerah, proti nasilnemu raznarodovanju, ki ga podpirata kapital in država, je naravnost obupna.

Izsiljevalci denarja pod ključem.

Nedavno so poročali, da hodijo po Primorskem lepo oblečeni mladeniči s fašistovskim znakom na prsih, ki izsiljujejo na ta način denar iz gostilničarjev, kmetov in trgovcev, da nabirajo naročnike za razne fašistovske liste. Ljudem, ki pač ne marajo naročiti italijanskih listov, ki jih ne razumejo, grozijo, da bodo napravili potrebne korake proti njim, ker sovražijo Italijo. Navadno se izkaže, da so ti legatni mladeniči navadni sleparji. Te dni so aretirali v Milanu 6 takih sleparjev, ki so nabirali naročnike in podpirali za list Conscienza Italica, ki izhaja v Trstu. Med aretiranci je tudi par Tržačanov. Preiskava je dogajala, da so ti gotofni nastopali naravnost nasilno pri nabiranju naročnikov. Operirali so v

Turinu, Milanu, Benetkah, Tridentu, v Bologni in v Trstu.

Izsiljevanje denarja za državno posojilo.

Propaganda za podpisovanje takozvanega liktorskega posojila se vrši z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago fašizem. Dokler gre za propagando z različno reklamo, z okrožnicami, bi človek nič ne rekel, a ta "propaganda" gre še dalje. Podestati na deželi kar določijo, koliko mora vsaka zadruga, vsaka posojilnica podpisati. Odkod naj vzamejo te posojilnice denar, ko ga nimajo niti za ubogega kmeta, ki trka na blagajno? Morda pa višja oblastva niso poučena o postopanju podestatov? Morda gre le za mehki stolček?

Tržaška občina, ki jo sedaj vodi komisar Perez, je podpisala 500,000 lir liktorskega posojila. Tržačani se pač temu čudijo, ker dobro vedo, da je tržaška občina polna dolgov in da je morala svoječasno država sama posoditi občini denar, da se je mogla rešiti iz finančne krize.

Odkritje starodavne naselbine.

Nedaleč od Kodnjana v Istri na bregu Orčinu so pred nekaj meseci pričeli odkopavati starinske zidove. Te dni so naleli delavci na širok zid, ki je bil zgrajen v obliki utrbe. V zidu so našli vrata, ob vratih grob; ob tem grobu je tlačilo vse polno drobcev lončene posode in kamenitega orodja kakor: motike iz kremenca, noži iz kamna in brusi. Več predmetov je izdelanih iz bakra; tako se, je našel bakren prstan. Po obliki zidovja se da sklepati, da je bilo nekdanj na tem mestu utrjeno selo.

Umrla je

v Štorah pri Celju gospa Marija Verd v starosti 62 let po kratki bolezni. Pokojnica je bila vdova po trgovcu in posestniku Verdu.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večerj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$183.00

100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$10.10
500 lir	\$24.25
1000 lir	\$47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnica je v teh cenah, če vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vsprejeti cene določevati. Merovalne so cene dneva, ko danar sprejmemo.

Nakazila ne izvršujejo po pošti ali pa brezjavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJSEK & ČESARK 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: Canal 0098.

Naročnina: Za celo leto \$5.00

Za pol leta 2.50

Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00

Za celo leto 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

Subscriptions: For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

Subscriptions: For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

For half a year 3.00

For one year \$5.00

For half a year 2.50

For one year 6.00

v korist svojega lista. Govorite o njem svojim prijateljem in znancem. Govorite jim, kako zanimivosti čitate v tem listu, nagovarjajte jih, da se na ta list naroče in vaše delo ne bo brez uspeha.

Rojaki (nje), za naš skupni blagor gre. Čim več bo dobrega tiska med našim ljudstvom, tem boljše bo to ljudstvo, iz katerega obstaja naš slovenski narod. Zato pa dober konstruktiven tisk med narod! Imejte vsesplošno dobro besedo za svoj katoliški tisk! Širite ga in priporočajte! Podpirajte one, ki podpirajo vaš tisk. S tem se boste izkazali, da ste zavedni Slovenci in kot taki bomo vsesplošno uživali čast in priznanje.

V tem duhu še enkrat prav vsem: Srečno, zdravo in zadovoljno novo leto!

KAJ PRavi CLEVELANDSKI ROJAK O AMER. SLOVENCU

Cleveland, O.

List Amer. Slovenec čitam z zanimanjem vsaki dan in vam odkrito povem, da list zasluži vso pohvalo, ker piše jasno in neustrašeno za resnico in pravico. Ta list zasluži vso pohvalo, ker piše tako odkrito za delavce.

Na delo vsi, ker časi so resni! To lahko vsak pripozna, ako le noče biti nalašč slep. Kajti nasprotni listi pišejo drzno in sramotilno proti veri, zlasti pa proti duhovščini. Proti temu imamo mi orožje v tisku. Zakaj ga ne bi potem še bolj razširili kot je? Ali ni to naša dolžnost? Ali se katoliški listi vendar ne potegujejo le za katoliško prepričanje? Rojaki, ne držite rok križem, temveč vrzimo se na delo z vsem pogumom! Nam je še toliko lažje agitirati za pravi katoliški tisk, ker vemo, da ta je nam vedno zvesto stal na strani. Nasprotni tisk je pa nas samo vodil za nos! Poglejte, kako so nas potegnili nasprotni listi pri Zavetišču in milijonem fondu? Potem pa pravijo: smo za delavce. Seveda ste, ker ga skubite za svoje nikdar site žepce! Zato pa rojaki, le pošene liste v hišo kot je Amer. Slovenec, pa ne bote večno varani zdaj s temi, zdaj z drugimi kolektami, ki pa na zadnje pridejo vsi prav žalostno na dan. Zato pa, rojaki, le vsi naredimo trdni sklep: od zdaj za naprej bomo naročali samo pošene delavske liste kot je Am. Slovenec! Tega gesla se držimo, pa bodo boljše razmere kot so pa do zdaj med nami!

Rojaki, bratje in sestre, na delo za dobro časopisje! Srečno in zdravo novo leto vsem!

Agitator.

FARMARSKI GLASOVI IZ WILLARDA.

Willard, Wis.

Prosim za malo prostora v prihodnjem listu Amer. Slovenec. Lepi božični prazniki so minuli in otroško pričakovanje Santa Clausa tudi, da jih obdari s kakim darilom. Če so pridni, jih gotovo ne pozabi.

Tudi jaz se lepo zahvalim ženam altarnega društva, ki so me iznenadile s tako lepimi božičnim darilom v priznanje kot petletni predsednici omenjenega društva. Na sv. večer

Zunaj mesta se je vil park z majhnim ribnikom. Krog ribnika je bilo vedno polno otrok. Sem se je navadno zatekla.

Bel labod se je vozil po ribniku kakor drobna barka, ob ločju so se prekopicavale račke, otroci so metali kruha. Tu se je Marica smejala otrokom in nerodnemu labodu: dolg vrat je imel, pa so mu račke vseeno vse sproti pobrale.

Pa je vselej prišel večer in z večerom je prišla noč, z nočjo pa je prišla samotina in tesnoba. Samota ji je bila drugače sladka, samotina pri delu, a te noči so dišale po sami smrti, gledala je zvezde, ki so se užigale na nebu in ugašale, govoriti ni hotela nobena.

Časih je stopil iz misli on: "Kaj mi je do tebe!"

Marica tej misli ni verjela.

Iz druge misli se je privla roka: "Pojdi in utrgaj cvet."

Taj misli je Marica lepo uro verjela. Šla je, da bi utrgala cvet ljubezni...

Na dalmatinski obali.

Dragi Stanko:—

Juljske noči se sklanjajo v mojo dušo.

Kako svetle so noči tukaj: same rože dehte v njih, zvezde se prižigajo na nebu, prižigajo se za tiho romarsko pot v noč...

Iz dalje plava zvon... Glas Trgovske zvonice poje v mojo dušo...

Kakor skromna molitev prihiti do mene, rahlo in tiho, večer na večer, kako bi ga mogla preslišati?

Kličem Te, da bi prišel k meni. Ne veš, kako je lepo v mojem domu, ko čakam vsega svetega. Vse rože so se razcevale v bohot in vonjavo in kadar se sklonim nad vazo, me omami napoj teh rož, da zaprem oči sredi rožic vidim Tebe, samo Tebe, sredi teh rožic slišim pesem Tvojega srca. Kličem Te, pridi, razvriš kaj se kot pramen pojoče zarje v mojo samotno in tesnobo, o, in jaz se bom razcvetela v najtišji cvet Tvoje duše...

Trudna sem samega hrepenenja in hoče se mi Tvojega srca. Da bi Ti mogel le slutiti luč, ki žije in gori v meni. Pod mojim oknom zori kostanj, venomer mi šepeta svoje

sanje o skrivnostnem življenju, ki mu sili v cvetje in sad... Slišam njegovo šepetanje in se mi zdi, kakor da Ti govoriš in sem srečna...

Čez...

Ni napisala še druge besede, ko je vstopila v sobo prijateljica Ana. Ona iz drevo-reda ob morju.

"Marica, Stanko je stopil v samostan."

"Stanko?"

Marica je raztrgala pismo. Ni bilo moči v njej za eno samo besedo, za besedo, ki bi jo rešila. Zaprla je oči, kakor v smrt.

Stanko je bil on...

Tedaj pa je Bog šel skoz njo. Žalostni Bog s krono in trsom: — Marica, slikaj. Zdaj veš, kaj je žalost. Preje nisi vedela, zdaj veš, kaj je trpljenje in bridkost? Tvoja žalost je kapljica v primeri z morjem moje bridkosti. Govori sedaj o trpljenju mojem...

Marica je slikala, slikala, no živem Modelu: Tako je nastal njen Kristus s krono in trsom, kralj trpečih...

Udeležencem.

NAZNANILO.

Chicago, Ill.

Iz urada Družbe Sv. Mohorja. — Vsem članom in članicam Slov. Podp. Družbe Sv. Mohorja se naznanja, da se korporativno udeležimo sv. maše na Novega leta dan, 1. januarja, 1927, in sicer ob pol enajstih. Sv. maša se daruje za vse žive in mrtve člane in članice. Zbiramo se v cerkveni dvorani točno ob 10. uri. Udeležite se vsi, in prinesite seboj regalijo.

Bratski pozdrav,

John Gottlieb, tajnik.

BOŽIČNICA TRGOVSKE ZVEZE V CHICAGO.

Chicago, Ill.

V sredo večer se je napolnila dvorana nove šole sv. Stefana. Ni manjkalo malih in ne velikih — vsem se je pa brala radost z obrazov. Malčki, ki so čakali na darila — stariši, ki so videli otroke vesele — vse je bilo dobro razpoloženo. K temu je pa tudi pripomogel lepo okrašen oder, na katerem je bil v ospredju božični drevesček in v ozadju kulisa, na kateri je bila slika pokrajine — kapelica ob poti na Sv. Jošt, v ozadju Grintovec in Stožec s takozvanim "hudicevem borštom." Vse to je napravilo na obiskovalca prav prijeten vtis.

Božičnico je priredila Trgovska Zveza naših slovenskih trgovcev. Bilo je to za našo nasebino nekaj novega. Vsa čast odboru, ki je vse tako lepo pripravil. Program je bil bogat, žal, ni prostora, da bi vsako točko posebej navedel — naj zadostuje, če se reče — hvala, prisrčna hvala članom Trgovske Zveze za tako lepo prireditve, in da ste obdarovali toliko številu naših otrok. Napravili ste jim veselje, katerega zlepa ne bodo pozabili. Tudi mi odrasli smo imeli užitek kakor malokdaj. Vsa čast prirediteljem!

Ena točka v programu je bila, mimo katere ne morem iti, da bi je na tem mestu ne omenil. Ko je predsednik Zveze, Mr. Leo Jurjevec, poklical na oder našega preč. g. župnika Kazimirja Zakrajseka, se je takoj pokazalo, kako nam je gospod priljubljen. Ze ko je imenoval predsednik njegovo ime, je med občinstvom zagrmelo in je nadvse navdušeno ploskalo. Pa ni moj namen o tem govoriti — pač pa o tem, kaj je g. župnik govoril. Ker je mož izkusil v naselbini marsikaj, mu je znano vse. Pozna svoje farane kakor malokdo. V prvi vrsti se je zahvalil Slovenski Trgovski Zvezi za tako lepo prireditve. Nato pa je govoril otrokom — kakor menda le on zna — ljubeznivo, prijazno, z besedami, ki so segale v otroška srca. Potem pa je govoril o pomenu Trgovske Zveze. Vsi narodi imajo svoje trgovce — pa tudi vsi narodi svoje trgovce podpirajo. Kaj pa naši? — To je bil predmet govora našega g. župnika. Rekel je, kako drugi narodi skrbijo zato, da podpirajo svoje trgovce, kar pa se žal, pri nas ne opaža. Zavist —

Ena točka v programu je bila, mimo katere ne morem iti, da bi je na tem mestu ne omenil. Ko je predsednik Zveze, Mr. Leo Jurjevec, poklical na oder našega preč. g. župnika Kazimirja Zakrajseka, se je takoj pokazalo, kako nam je gospod priljubljen. Ze ko je imenoval predsednik njegovo ime, je med občinstvom zagrmelo in je nadvse navdušeno ploskalo. Pa ni moj namen o tem govoriti — pač pa o tem, kaj je g. župnik govoril. Ker je mož izkusil v naselbini marsikaj, mu je znano vse. Pozna svoje farane kakor malokdo. V prvi vrsti se je zahvalil Slovenski Trgovski Zvezi za tako lepo prireditve. Nato pa je govoril otrokom — kakor menda le on zna — ljubeznivo, prijazno, z besedami, ki so segale v otroška srca. Potem pa je govoril o pomenu Trgovske Zveze. Vsi narodi imajo svoje trgovce — pa tudi vsi narodi svoje trgovce podpirajo. Kaj pa naši? — To je bil predmet govora našega g. župnika. Rekel je, kako drugi narodi skrbijo zato, da podpirajo svoje trgovce, kar pa se žal, pri nas ne opaža. Zavist —

Udeležencem.

Vsem čitateljem in prijateljem kolone želi Mimogrede srečno, zdravo in uspešno novo leto 1927!

Mimogrede se mu dopade.

Prijatelj iz Forest City, Pa., mi piše, da se mu moja kolona najbolj dopade. Pravi, najprvo jo prečitam, ko dobim list, to pa zato, ker vedno pove kakšno za smeh in kratak čas, pa tudi resno pocuka katerega za ušesa, ki zasluži. Prijatelju hvala za priznanje. Mimogrede pa bo pisal še naprej in skušal poved

Slovenskemu narodu v Ameriki.

Kakor znano vsem našim naročnikom, smo mi opozorili narod že pred par meseci na grozno dolžnost glede silne vremenske katastrofe, ki je z našo ubogo staro domovino Slovenijo. Objavili smo tudi opozorilo slovenske organizacije v Ameriki, ki bi stopile skupaj in začele skupno pomožno akcijo za revne in siromašne v domovini. A vse je ostalo le na papirju, ker se ni nihče.

Ta teden pa je priobčilo Glasilo KSKJ v svoji 52. številki oklic na svoje članstvo v obliki prošnje, da bogo prizadete poplavljenke. Zelo nas je to razveselilo, da je prišla naša katoliška jednota, ugledna in dejansko res dobrotelna K.S.K. Jednota s tem svojim oklicem za pomoč ubogim poplavljencom. Mi ta njen korak prisrčno pozdravljamo in se ji pridružujemo s tem, da prinašamo tu na tem mestu njen oklic tudi čitateljem našega lista ter isté uljudno prosimo, naj pomagajo po svojih najboljših močeh ubogim poplavljencom v domovini, ki tako nujno potrebujejo pomoči. Vsi darovi naj se pošiljajo na glavni urad KSKJ, kajti KSKJ je nam porok, da bo res skrbel kot prava dobrotelna mati, da bodo dobili darove tisti, ki so jih potrebni in vredni. Rojaki, na pomoč poplavljencom v domovini! Vsak prispevek dobrodošel! Kdor hitro da, ta dvakrat da!

Oklic oziroma prošnja KSKJ. se glasi:

"Cenjeni sobratje in sestre:

Ni nam potreba ponovno in obširno poročati o veliki nesreči, ki je zadela naše rojake v stari domovini. Vsakdo, ki čita časopise ve, kaj je doprinesla ta naša povodenj našim rojakom v Sloveniji.

Dan za dnevom slišimo klic onih, ki so ostali brez strehe, brez obleke, brez vseh gmotnih sredstev, ki so jih izgubili. Vse jim je voda odnesla, rešili so si le malo življenja.

Klic "Na pomoč," ako je bil kdaj vpoštevanja vreden, je vreden sedaj. Se nikdar poprej ni bil naš mili narod v stari domovini tako potreben usmiljenja in pomoči kakor je ravno sedaj.

Zima je pred durmi, ljudje brez strehe, brez obleke, brez hrane. Pomoč je nadvse nujno potrebna.

Na raznih straneh se pobirajo prispevki v ta namen, da se stradalnim in trpečim revežem pomaga. Kaj pa bomo storili mi, člani in članice K.S.K. Jednote? Oni, ki prosijo pomoči, in trpijo, so naša slovenska kri, zato je tudi naša dolžnost, da se klicu odzovemo in to tako, brez odlašanja.

Zaradi tega tem potom z vso resnostjo apeliramo na vsa krajevna društva, na vse posamezne člane in članice naše Jednote, da tem težko prizadetim rojakom priskočijo na pomoč.

Vsa krajevna društva se prosijo, da darujejo po svoji moči v ta blagi namen gotovo vsoto iz družstvene blagajne. Posamezne člane se prosijo, da nabirajo od hiše do hiše prostovoljne prispevke.

Vsi prispevki naj se pošljejo kakor hitro mogoče na glavni urad Jednote. Imena darovalcev bodo priobčena v "Glasilu."

Ponovno pozivljamo vsa društva in članstvo Jednote, da se klicu odzove in po svoji moči prispeva, da se prizadetim rojakom v stari domovini pomaga.

Cenjeni sobratje in sestre: Storimo svojo narodno dolžnost! Pomagajmo najbednejšim med bednimi!"

Za K.S.K. Jednoto:

Jos. Zalar,
gl. tajnik.

Anton Grdina,
gl. predsednik.

Rev. J. J. Oman,
duhovni vodja.

UTRINKI.

Dobro vzgojen človek je tak, ki se ne hvali svojih dobrih del.

Moderna ženska ne zaupa zdravniku, pač pa vse veruje kar ji kdo svetuje za lepoto.

Preproga se kupi po jardi.

Najboljše dekle ni zadovoljno z zaročnim prstanom, dokler ni na njenem prstu.

Zena navadno igra glavno vlogo na odru domače hiše.

ODLIKOVAN S PRVO NAGRADO NA RAZSTAVI.

Slika predstavlja prvega, ki je bil pripeljan na mednarodno živinsko razstavo v dr. Roman Tominec, kateremu je razodel svojo preteklost in se skesano spovedal.

POGREB LEONIDA KRASINA V MOSKVI.

Slika predstavlja pogreb sovjetskega poslanika Leonida Krasina, ki je umrl kot poslanik v Londonu. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Moskvo in tam pokopano.

Janez Jarc v zadnjem trenutku pomiloščen.

Dne 9. decembra, okoli

poldneva so se že po Ljubljani raznesle govorice, da bo jutri zjutraj izvršena justifikacija nad Janezom Jarcem, rojenim leta 1900 v Vašah pri Medvodah, po poklicu konjskim trgovcem, ki je 21. novembra 1925 v Vašah s lesenim batom v hlevu umoril 25letno Angelo Kopačevo, vsled česar je bil 16. junija pred poroto obsojen na smrt. Že po končanem zimskem porotnem zasedanju so se po Ljubljani trdovratno širile govorice o prihodnji justifikaciji Janeza Jarca.

Upanja v spremembo svoje usode pa Jarc ni izgubil. Ljubeno se je razgovarjal s svojima dvema stražnikoma, ki sta stala pri odprtih vratih samotne celice. Gostilničar Leon Pogarčnik iz Kolodvorske ulice mu je prinesel okoli 13:30 kosilo: juho, kotlet s salato, četrt litra vina in vardar-cigarete. Zavžil je malo. Govoril je paznikom: "Samo ne obesite! Raje me ustrelite!"

Postavitve vešal.

Krvnik Florijan Mavsner, ki izvršuje svoj vsakdanji mesčanski poklic v Sarajevu, je s svojim pomočnikom Karlom Hartom prispel z jutranjim vlakom v Ljubljano ter se nastanil v jetnišnici. Po objavi izvršitve smrtnih kazni so okoli 14. prišli postavljati pod vodstvom krvnika vešala, to je štirioglati smrekovi steber, ki je bil prvič rabljen pri justifikaciji Simona Nagliča dne 27. maja 1925 in ki sedaj spada med hišni inventar jetnišnice, hranjen pod streho. Veliko dvorišče jetnišnice, kjer navadno režejo drva, so kaznjenci začeli pometati. Zaposlenih je bilo pri tem okoli 12 kaznjencev. Mešanih čuvstev so ti nesrečni postavljali vešala.

Prve želje obtoženčeve.

Predsednik senata viš. sodni svetnik dr. Kaiser je že popoldne opomnil v mirnih in izbranih besedah Janeza Jarca na pravico glede raznih želj in zahtev pred izvršeno justifikacijo. Janez Jarc je najprej zahteval, da pozovejo k njemu zagovornika dr. Zirovnika, ki je bil zadržan prisostvovati objavi justifikacije. Odvetnik dr. Zirovnik je prišel k njemu takoj popoldne. Razgovor je bil kratek. Janez Jarc, ki nikdar ni priznaval svoje krivde na umoru, je naprosil svojega zagovornika, naj ukrene vse za obnovo procesa. Dr. Zirovnik je takoj nato odposlal v Belgrad na kraljevo pisarno nujno brzojavko za odgoditev justifikacije, ker so se javile nove priče za Jarčev alibi, da on ni mogel izvršiti umora Angele Kopačeve.

Po zagovornikovem obisku je prišel k njemu spovednik p. dr. Roman Tominec, kateremu je razodel svojo preteklost in se skesano spovedal.

Razgovor s časnikiarji.

Ravnatelj jetnišnice g. Adolf Arko je okoli 16:30 dovolil časnikiarjem, da so posetili Janeza Jarca v njegovi celici. V momentu poseta je stal pri vratih celice, ob strani sta stala dva paznika. Bil je boljše razpoložen, kakor dopoldne. Pojasnjevali jim je začel svojo usodo, vedno zatrujoč, da on ni zakrivil težkega zločina. Izražal je tudi svoje ogorčenje, kako so prisegale nekatere priče. Govoril je tupatam raztrgano in začel dokazovati svoj alibi, kje je bil v usodnem trenutku, ko je bil izvršen umor v Vašah. Iz vseh izjav je odmeval klic, da gre ž njim, v hladni grob — velika tajnost. Hlastajoče je poudarjal: "Jaz moram biti obsojen. Vsem odpustim, samo enemu ne! Vem, da je nisem jaz — umoril..." Ves čas razgovora se je skrbno izmikal objektivu fotoaparata. Govoril je pretrgano: "Nekaj čudnega se godi! Zakaj me ni Italijan ubil! Sem nedolžen!"

Pomiloščenje.

V borbi za skromno življenje se vsak človek opriema za zadnjo rešilno bilko, vedno mu le bdi pred očmi zadnji svitli žarek rešitve. Tudi Janez Jarc je gojil sicer malo nado, da se v zadnjem težkem trenutku zgodi nekaj nenavadnega. Res! Okoli 19:30 je bila dostavljena nujna brzojavka pravosodnega ministrstva odnosno njegovega namestnika, da se ima izvršitev smrtnih kazni nad Janezom Jarcem ustaviti in da pismeni ukaz o pomilostitvi sledi.

Predsednik deželnega sodišča g. Rekar je vsebino te brzojavke ob 20:30 objavil Janezu Jarcu. Bil je čisto iznenaden in tresel se je od veselja.

Z gorenjskim vlakom, ki prihaja v Ljubljano ob 21:5, sta prispela Jarčev brat in sestra. Napolnila sta se takoj k bratu. Niti slutila nista, da je kralj Janeza Jarca že pomiloštil. Bil je presenetljivo sviden!

Janeza Jarca so takoj po objavi pomilostitve odvedli iz "celice ubogih grešnikov" v njegovo staro celico, kjer je ostal v daljšem razgovoru z bratom in svakom. Brat France Jarc in svak Alojzij Cvajnar sta ostala pri njem kake četrt ure. Janez Jarc je od veselja govoril: "Hvala bodi Bogu! Prevzamem raje dosmrtno ječlo..."

Na Jarčevem domu v Vašah.

Dočim so se v Ljubljani odigravali v noči od četrtka na petek dramatični prizori glede pomilostitve Janeza Jarca, je vladala v mali hišici v Vašah pri Medvodah teška atmosfera. Playal je angeljski smrti v sobi, kjer je v noč preplakala in premotila ljubeča mati Francijka Jarc za svojega nesrečnega sina Janeza, skupno s najmlajšim sinom Lojzom. Drugi

sin, 24letni France, je bil odšel v Ljubljano, da se poslovi v imenu matere in bratov od Janeza, o katerem so vedeli, da ni zanj nobene rešitve. France je v Ljubljani zvedel o pomilostitvi bratovi v jetnišnici sami. Po kratkem, četrt ure trajajočem razgovoru z bratom v celici je France pohitel domov, da materi, ki je usodni dan mnogo pretrpela, naznani radostno vest. Bližala se je tretja ura zjutraj. Na vratih Jarčevih je takrat nekdo močno potkal in čul se je krepak glas: "Odprite, mati!" Brat Lojze mu je odprl in France je veselo vzkliknil: "Janez ne bo obešen!" Oba, mati in Lojze, sta ostrmela. Mati je skoraj kamenila. France je veselo oznanilo ponovilo. Pravijo, da bi bila mati kmalu znorela.

IZPRED SODIŠČA.

Tatinski Nace.

Krojaček Nace je suh, droben človeček. "Jetika je!" Glede nedolžnosti v ta hudobni svet, govori plaho, vede se nerodno.

Krojačev je mnogo na svetu. Naceta je ta konkurenca bolela, še bolj ga je pa bolelo, da ga imajo "policiji pod kontrolo" kot pravi in da se ni smel ganiti iz Dravlj, kjer je stanoval. Pa je pobegnil na Dolenjsko, kjer se je udinjal pri nekem dobrem župniku za hlapca.

Nekega večera, ko so imeli domači opravlja zunaj, se je Nace splazil v župnikovo sobo, da najde kaj denarja. Ni pa dobil večjega plena, kot deset dinarjev na mizi. Ponoči pa se je splazil v mlekarstvo zadruge in je odnesel dva kilograma domačega sira.

Sodnik mu prečita njegov kazenski list, nad dvajset tativ je zabeleženih v njem. Skoro vse svoje življenje od štirinajstega leta naprej je sedel v ječah.

Sodniku pripoveduje: Gospod sodnik, ko sem bil majhen, so me vedno tepli, ko sem pa zrastel, me ni nihče več krotil, sem pa delal, kar sem hotel!"

Ker je Nace kroničen tat in je bil svojačasno radi tatvine že pred poroto, je dobil leto dni ječe.

Smrt v vodi.

Je našlo 17 letno dekle Marija Kerec iz Sodišinec v Prekmurju. Nekega dne je šla pral perilo na vaški potok Mokuš. Ker se dolgo ni vrnila, so jo šli iskati. Našli so jo v vodi mrtvo. Kakor se domneva, je padlo dekle med pranjem v nezavest in se je zvrnilo v vodo. Da je moglo biti v resnici tako, potrjuje dejstvo, da je istega dne že enkrat padla v nezavest. Dekle je bilo pridno in pri ljubljenosti, kar je pokazal tudi pogreb. Na zadnji poti so jo v velikem številu spremljale prijateljice, ki vse žalujejo radi izgube svoje zelo dobre prijateljice.

Kanada.

Piše: Rev. A. Mlinar, Hodgeville, Sask., Canada.
(Dalje.)

Z nastopom Ludovika XIV. Italiji in pa Pueblo, Colo. se je v zgodovini Kanade marsikaj spremenilo, čeravno tudi ne vselej na najboljše. Tudi on z velikansko kožuvarsko kompanijo je bila, da je imela tako velikanski monopol pa nobenega tekmeča in zategadelj postala je lena, zaspana in zanemarjena. Vendar so za Kanado prihajali boljši nadopolni dnevi. V Quebecu začelo se je novo živahno življenje, kajti kralj je poslal tja markiza de Tracy kot podkralja, ki je došel v Quebec v poletju 1665. Na dveh ladjah prispela je tja mlada francoska inteligenca in nekaj plemenitašev in kar se je zgodilo prvikat tam, izkrcalo se je tudi 200 dobro oboroženih vojakov, ki so bili le predstraža onih tisoč, ki imajo priti v kratkem za njimi. Vse je bilo veselo in polno upanja nove lepše dobe in velikega napredka Kanade. Druge ladje so prihajale neprenehoma z novimi naseljenci, orodjem in orožjem. Kralj je plačal za vse. S procesijami z Najsvetejšim in Te Deum zahvaljevali so se Bogu za tak velik blagoslov in pomoč.

V gozdvih Iroquoisov pa je nekaj šumelo. Zvedeli so, kaj se godi v Quebecu in so te novice vzeli previdno na znanje. V jeseni istega leta poslali so odposlance od treh njihovih rodov v Quebec, ki so se pobotali za mir, samo Mohawks in pa Oneida rodova se nista hotela spraviti s Francozi. Oneida Indijanci bili so najbolj nečloveški in med vsemi Indijanci stali so na najnižji stopnji razvoja. Bili so kanibalisti skozi in skozi. Ta dva rodova hoteli so Francozi premagati najprej in sicer hitro in odločno. Pozimi l. 1666, ko je bilo vse zamrznjeno in dosti snega, odšlo je kakih petsto vojakov, ki so se rekrutirali iz starih naseljenikov, novodošlecev in Huron Indijancev, po skis — snežnih čevljih — proti jezeru Champlain in George, prav v sredino Iroquois pokrajine. Mrzla zima ni bila njih največji sovražnik, niti ne Indijanci, ampak sprememba vremena, ki bi njim stal sneg in led. Ravno to pa se je zgodilo in so se morali vrniti skozi globoki sneg in vodo, ne da bi le enkrat udarili na sovražnika. Sestdeset mož je poginilo in pohod je nazadnje izgledal kot poraz. Vseeno so Iroquois spoznali, da ima Francija dolgo roko, ki lahko poseže kamor hoče in so si tembolj prizadevali za mir. Francozi pa so tudi dobro vedeli, da se na indijansko besedo ni dosti zanesti. To je zvedel že Champlain svoj čas. Pogovarjali so skoro vsi bili za mir, ampak mladi vročerkviki so se po stari navadi hoteli maščevati z umorom nad onim, ki je kakega sorodnika umoril, ravno kakor današnji mafijci v

Po nastopu kralja Ludovika

je tudi verski razvoj krepko napredoval v Kanadi. Dosedaj so delovali na misijonskem polju franciskani in pa jezuiti, katere pa Ludovik ni posebno maral in mogoče zategadelj najdemo v Montrealu naenkrat redovnike iz St. Sulpice. Francija si je iztekla mnogo slave doma na vojnem polju, v Kanadi pa na misijonskem, verskem polju, in sicer je ta vtis verskega prepričanja tako globok in merodajen, da protestantski pisatelj Henry Moore v svojem spisu "The Clash" pravi: "Nasprotja med Angleži in Francozi ni bilo nikakega, če bi le Francozi ne bili katoličani." Z drugo besedo, če bi Francozi bili protestanti, bi no kakor današnji mafijci v

(Dalje na 5. strani.)

NAJBOLJŠI JUNEČ V AMERIKI.

Na mednarodni živinski razstavi, ki se je vršila letos v Chicagu, je bil spoznan za junca najboljšo pasmo junec, ki ga predstavlja slika. Pripeljan je bil iz države Oklahoma in je last Mr. H. B. Harforda.

Tolmačev kotiček.

Vehementen pride iz lat. vehemens in znači silen, jak, ognjevit. Na pr.: Vse njegove de-kaze je vehementno pobijal, ali — z vehemenco se je zagnal proti njemu.

Heretik (grško hairezis — težnja, kakor tudi stranka in krivoverstvo), se imenuje tisti, ki prične učiti kak napačni ver-ski nauk. Slovensko krivoverec.

Trivialen (lat. trivium — ce-sta, javni prostor) imenujemo kak izraz ali besedo, ki spada le na cesto in je v boljši družbi ne smemo izgovoriti. Slovensko vsakdanji, umazan, nizkoten.

Suponirati (lat. sup-pono — podložiti) se pravi, ustvariti pogojni temelj, s pomočjo ka-terega nato dokazujemo svojo trditev. Slovenski izraz za to je: Recimo, da ..., Vzemimo..., Mislimo si ..., Na pr.: Ako su-poniramo, da morilec ni bil pri popolni zavesti, ga moramo o-prostiti vse njegove krivde.

Ultimat (lat. ultimus — naj-zadnji) pomeni zadnji opomin ali poziv, ki ga pošlje kaka stranka drugi stranki, zlasti pa država drugi državi, v katerem tudi navede, pod kakimi pogoji je mogoče, da se ohrani med njima nadaljnji mir. Ako dru-ga stranka te "zadnje besede" ne mara vpoštevati, navadno sledi vojna.

Kondolirati (lat. condoleseo — trpim s kom) se pravi, izra-ziti svoje sočutje ali sožalje ko-mu, ki ga je zadela kaka huda izguba ali nesreča, recimo, da mu je umrl kdo izmed doma-čih. — V nasprotnem slučaju pa se rabi beseda

Gratulirati (lat. gratulor — kazati veselje), ki pomeni, da

pokažemo komu, da se veseli-mo z njim, ker obhaja kak ra-dosten dogodek, na pr.: ob po-roki, ali ob rojstvu otroka itd. — Kondoliramo, ali izrazimo sožalje, torej ob žalostnih do-godkih, in gratuliramo, ali če-stitamo, pa ob veselih doživlja-jih.

SMRT BANČNEGA PREDSEDNIKA.

Memphis, Tenn. — Harry Cohn, predsednik American Savings Bank & Trust kompa-nije, katera je nedavno prene-hala s poslovanjem, se je zgru-dil na tla, par trenutkov za-tem, je bil že mrtev. Banka je zaprla svoja vrata pred štiri-najstimi dnevi, takoj zatem ko si je pomožni blagajničar, Cla-rence Henschberg, končal živ-ljenje. Pred smrtjo je Clarence povedal svojim prijateljem, da je on odgovoren za primanj-kljaj na banki v znesku \$300,000.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO

vošči vsem naročnikom

MARKO BLUTH

Zastopnik Am. Slovenca

512 Broadway Street,
Joliet, Ill.

Obenem se priporoča rojakom s zalogo mašnih knjig, povestnih, angleš-kih in slovenskih.

GLASNIK

SHEBOYGANSKIH TRGOVCEV IN OBRTNIKOV.

Podpirajte trgovce in obrtnike v domači naselbini. Podpirajte trgovce, ki podpirajo vaš list. Omenite jim večkrat "Amer. Slovenca", v katerem ogle-sajo. S tem pomagajte listu in trgovcem.

Those advertising in "Amerikanski Slovenec" deserve all support from readers of this paper! — Always support your home town dealers and mer-chants!

South Side Wood Supply

South 10th Str. in Alabama ave., Sheboygan, Wisc.

Se priporoča za nakup raznovrstnih drv vsem Slovincem in Hrvatom.

ROK JURICEK, lastnik.

JOHN GRANDLIČ

— URAR IN ZLATAR —

1103 N. 8th Street, Sheboygan, Wisc.

Se priporoča rojakom za nakup zlatnine, ur, prsta-nov, itd.

W. A. PFISTER

JEWELER

On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

Home of the Chrysler Cars

(Dom Chryslerjevih avtomobilov)

\$750.

do

\$5590.

F. O. B.

Detroit

\$750.

do

\$5590.

F. O. B.

Detroit

W. A. Knaak Motor Co.

1326-1330 SO. 13th STREET SHEBOYGAN, WISC.

Prva slov. trgovina

— za —

svaže in suho meso,

vskovrstne klobase in

gročarijske blage

Se priporoča:

SUSANA COMP.

931 Indiana Avenue

Sheboygan, Wis.

NAJVEČJA SLOVENSKA KNJIGARNA V AME-RICI.

"Knjigarna Amerikanski Sloverec"

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

ZALOGA MOLITVENI-KOV, RAZNIH POVESTI IN POUČNIH KNJIG.

POVESTI IN ROMANI.

Agitator. Roman. Janko Kerstnik

Avstrijska ekspedicijska v Sever-

nem ledenem morju. Popis za-

nimivih doživljajev raziskoval-

cev severa

Barvaste črepinje. Zbirka več

kratkih povesti

Bela noč. — Mali junak. Romana.

Dostojevski

Bitka pri Visu leta 1866. Critica

iz avstr. zgodovine

Beli rojaki. Zbirka povesti. Eng.

Gaugi

Caraki sel. Jules Verne. Povest z

ruskih poljan, v dveh delih.

Vsak del po

Cesar Maks in Mehika. Doživljaj:

Avstrijcev v Meksiki

Colomba. Povest po znanem

franc. pisatelju Prosper Me-

rimée

Četrtak. Napeta povest iz london-

skega življenja

Črna smrt. Fr. Ks. Meško. Pre-

tresljiva povest

Čujte nas. R. Vrabl. Kratke, zelo

poudčne zgodbe

Detela, zbrani spisi. 1. zv. Hudi

časi, zgod. povest. Blage duše,

veseloigra

Detela, Takšni so. Zgodovinska

povest. — Begunka. Drama v

treh dejanjih

Don Kišot iz La Manche. Pusto-

lovski doživljaji

Duh v Kenterville. Angl. prav-

ljica

Dve sliki. Fr. Ks. Meško. Dve

povesti s podeželskega življenja

Fabiola, ali cerkev v katakomb-

bah. Povest iz rimskih časov.

Farij. Burna novela iz mladenič-

vega življenja

Gospodarica sveta. Avanturisti-

čen roman

Gozdarjev sin. F. S. Finžgar. Po-

vest slov. mladeniča

Homerjeva Iljada. Fr. Omerza.

Starogrška pravljica

Igralec. F. M. Dostojevski. Ro-

man iz spominov mladeniča

Ivan Cankar, Zbrani spisi. 2. zv.

Izdajavca. F. V. Slemenik. Zgo-

dovinska povest iz turških časov

Iz dni trpljenja. Andrej Rape.

Kratke povesti

Izlet g. Brodčiča v XV. stoletje.

Svatopolk Čeh

Iz življenja za življenje. Kratke,

poudčne povesti

Jagode. J. Stritar. Knjiga za od-

raglo mladino

Jan Marija Plojhar. Roman

Jaromil. Češka narodna pravljica

Jernač Zmagovalec. H. Sienkie-

wicz. Poljska povest. Med pla-

zov. Povest tirolskega gorskega

čepca

Juan Miseria. P. L. Coloma. Špan-

ska povest

Junakinja iz Šajra. Povest iz bo-

ja med katol. in prot. vero

Jutranja zvezda. H. Rider Hag-

gard. Roman

Jurčičevi zbrani spisi. Vsak zve-

zek po

1. zvezek: Narodne pravljice

in pripovedke. — Spomini na

deda. — Jurij Kozjak. — Je-

senska noč med slovenskimi

polharji. — Domen. — Dva pri-

jatelja

2. zvezek: Jurij Kobila. — Ti-

hotapec. — Urban Smukova

ženitev. — Klosterski žolnir. —

Grad Rojine. — Golida.

3. zvezek: Deseti brat. —

Nemški valpet.

4. zvezek: Cvet in sad. — Hči

mestnega sodnika. — Kozlovska

sodba v Višnji gori. — Dva brata.

5. zvezek: Sosedov sin. — Sin

knjetskega cesarja. — Med dva

mesta stola.

6. zvezek: Doktor Zober. —

Tugomer.

7. zvezek: Lepa Vida. — Li-

pe. — Pipa tobaka. — Moč in

pravica. — V Vojni krajini. —

Pravda med bratoma.

8. zvezek: Ivan Erazem Ta-

tenbach. — Bojnim se te. — Cri-

tica iz življenja političnega agi-

tatorja. — Telcija pečenka. —

Šest parov klobas. — Po tobaku

smrdiš. — Zenitev iz nevoščli-

vosti. — Andreja Pakja Spomi-

ni starega Slovence.

9. zvezek: Rokovnjači. — Ka-

ko je Kotarjev Peter pokoro

in učitelj. — Veronika Deseniška.

10. zvezek: Slovenski svetec

Ponarejeni bankovci.

delal, ko je krompir kradel.

Kako sem se jaz ilkal. Jak. Ale-

šovec. Povest slovenskega trpi-

tla. 1. 2. in 3. del skupno

Kapetanova hči. A. S. Puškin.

Ruska povest

Kazan, volkji pes. J. O. Curwood.

Kanadski roman

Knezova knjižnica. 1. zvezek: Ant.

Knezova novela. — Gospod

List. — Ženitev Ferdulla, voj-

vode

Kralj gorn. Edm. About. Fran-

coska povest

Kratka povest o Andreju. Slika

iz prihodnosti

Kreslo človek. P. A. Sheehan.

Roman iz irskega življenja

Krištof. Slika človek. Vsek zvezek

1. zvezek: Zlatovetnik. —

Golobček.

2. zvezek: Jagnje. — Starček

z gore.

3. zvezek: Pirhi. — Ivan, am-

ški suženj. — Krščanska obitelj

(družina).

13. zvezek: Sveti večer.

15. zvezek: Pavlina.

16. zvezek: Roparski grad. —

Ptičje gnezdo. — Poškodovana

slika. — Tiskovna pomota. —

Spominčica. — Diamantni pr-

stan

17. zvezek: Brata. — Različni

sestri.

Krištof Kolumb ali odkritelj Ame-

rike. Zanimiv zgod. roman.

Krivec. Jos. Kostanjevec. Roman

iz podeželskega življenja

Križev pot. Roman češkega du-

hovnika

Lajalkova hči. Jos. Starec. Povest

iz ljubljanskega življenja

Ljubljanske slike. Jak. Alešovec.

Podoba ljubljanskega sveta pod

drobno pogledom

Mali Matež. Mark Twain. Povest

iz resničnega življenja

Mali lord. Povest iz angleškega

sveta z zelo napeto vsebino.

Mati božja dobrega sveta. Povest

iz časov turških bojev

Mimo ciljev. Milan Pugač. Več

kratkih povesti

Mladi gosdar. Izviran roman

Mladi samotar. Krištof Smid. Do-

življaji mladega dečka

Slika iz pisateljevega življenja

Mrtvo mesto. V serc segajoča po-

vest

Na negotovih potih. Poučna pov.

Na različnih potih. Povest za

dečke od 11. do 14. leta

Narod, ki izumira. Zanimivost iz

življenja in običajev Eskimov.

Narodna biblioteka.

7. snopič: Krvna osveta. Po-

vest češkega častnika

8. in 9. snopič: Nesrečnica.

Ivan Turgenjev. Povest iz ru-

skega življenja

12. snopič: Črtice iz življenja

na kmetih. Andrejčkov Jože.

Kratke, vesele povesti

20. snopič: Amerika, ali po-

vod dobro, doma najbolje.

Poučna povest

21. snopič: Boj s prirodo. —

Treskova Urška

25. in 26. snopič: Beatin dnev-

nik. Lujiza Pesjakova. S rce

segajoča povest

35. snopič: Kratke povestice

iz pristnega slovenskega živ-

ljenja. Andrejčkov Jože

36. 37. in 38. snopič: Žalost

in veselje. Andrejčkov Jože.

Velicanijska povest

39. snopič: Solnce in senca.

Jos. Bedenec. Gorenjska povest

40. snopič: Svitoslav. Burna

povest Slovence

43. snopič: Edip na Kolonu.

Sofokle. Starogrška drama.

57. snopič: Nekoliko iz ruske

zgodovine

58. snopič: Zoroka o polnoči.

Basnigol. Povest slovenskega

visokosolca

59. snopič: Več kratkih, zani-

mivih povesti. Andrejčkov Jože

60. snopič: Emaček, lovčev

sin. Doživljaji mladega dečka.

— Berač. Povest iz vaščanskega

življenja

Narodne pripovedke. 1. zvezek:

Dominicus

Narodne pripovedke. 4. zvezek:

Dominicus

Narodne pripovedke in pravljice.

S. Sekolov

Naseljenci. Ameriška povest

Naša leta. M. Pugač. Zbirka krat-

kih povesti

Naše življenje. Ks. Meško.

ZENSKI SVET

IZ URADA GLAVNE TAJNICE SLOV. ZENSKO ZVEZE.

Chicago, Ill.

Vsem podružnicam in vsem naselbinam, ki nameravajo ustanoviti podružnico, se uradno naznanja, da Zveza prične poslovanje z dnem 1. januarja, 1927. Skličejo se naj takoj seje, ter pobere pristopnina 50c, in ašesment za mesec januar, ki je 25c, kakor je že bilo pojasnjeno iz urada glavne predsednice.

Pobiralne knjige in pravila bodo v kratkem gotova, nakar se bodo poslala vsem podružnicam. Do takrat pa si naj po-

družnice pomagajo na en ali drug način.

Slovenke, Slovenska Ženska Zveza je ustanovljena. Sedaj je pa ležeče na vas, da jo razširite in pomagajte na trdne noge. Naš program je jasen in kedor temu programu nasprotuje, ne ve kaj dela. Zatorej. V vsaki naselbini se mora v najkrajšem času ustanoviti podružnica Slovenske Ženske Zveze.

Z narodnim pozdravom,
Julia Gottlieb, gl. tajnica.

IZ URADA PODRUŽ. ŠT. 2 SLOV. ZENSKO ZV., CHICAGO.

Vse že vpisane članice S.Z.Z., vse tiste rojakinje, ki so bile navzoče pri prvem sestanku, oziroma ustanovitvi Zveze dne 19. decembra, sploh vse tiste žene in dekleta v Chicago in okolici, ki se strinjajo z našo idejo, se uljudno vabijo na redno mesečno sejo, ki se vrši v četrtek, 6. januarja 1927 točno ob pol 8. uri zvečer v dvorani cerkve sv. Stefana, W. 22nd Place & So. Lincoln St.

Ker bo to naša prva redna seja in imamo veliko važnih

reči za rešiti, pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

Kar je zavednega ženstva v naši naselbini, se bo vse udeležilo te seje. Naj je ne bo Slovenke v naši naselbini, ki bi ne bila članica S.Z.Z. Naše društvo mora biti eno izmed največjih. Slovenke v Chicagi in okolici — ne za peč, temveč na plan!

Narodni pozdrav,
Fany Jazbec, predsednica,
Magda Brišar, tajnica,
Jennie Stayer, blagajničarka

ROJAKINJA V MINNESOTI ZA ŽENSKO ZVEZO.

Gilbert, Minn.

Citala sem, kako se ženske zanimajo za Slovensko Žensko Zvezo. Tudi jaz sem ena tistih, ki odobrujem to gibanje in želim, da bi se razvilo po vsej Ameriki, kjerkoli žive slovenske ženske. Ker tudi pri nas v Chicagu nismo zadnji kar se tiče društvenih razmer, bi se tudi pri nas kaj dalo napraviti za SZZ. Nekaj bi se jih lahko takoj nabralo, pozneje pa bi jih gotovo še več pristopilo.

V splošnem tukaj na Gilbertu so slabe delavske razmere. A vendar ne spimo na društvenem polju. Prirejamo igre in veselice — večina v korist društva. Dne 26. dec. smo pa imeli tukaj igro v korist cerkve sv. Jožefa. Obiskana je bila dobro. Pri tej priliki smo se tudi ženske pogovarjale o Ženski Zvezi. Mnogo jih je bilo za to. Želim srečno novo leto in veliko napredka SZZ!

Frances Tanko.

ZAVEDNA ROJAKINJA IZ PENNSYLVANIE ZA ZVEZO.

Pittsburgh, Pa.

Slovenke žene in dekleta, predramimo se! Čitamo v našem listu Amer. Slovenec, ki je glasilo Slov. Ženske Zveze, kako se po drugih naselbinah naše sestre zanimajo za Zvezo. Toraj je tudi za našo naselbino čas, da se zganemo, da ne bomo zadnje. Potrebujemo izobrazbe in razvedrila. Vsega bomo lahko imele, če se združimo v društvo kot podružnico S.Z.Z. Matere, pripeljite svoje hčere seboj, ko bomo določile sestanek, da se o tem kaj več

pogovorimo in ustanovimo v Pittsburghu podružnico S.Z.Z.
Mrs. Joseph Widina.

IT ALWAYS PAYS TO ADVERTISE IN "AMERIKANSKI SLOVENE".

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

NAROČNIKOM V SO. CHICAGO!

Naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš zastopnik Mr. Martin Kremešec, ki je pooblaščen pobirati naročnino in vse, ki je v zvezi z listom Amer. Slovenec. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu gredo na roko in mu pomagajo širiti katoliški tisk.

Uprava A. S.

KUHINJA.

ZAKUME.

Ledvični štrudelj. Dve pečeni telečji ledvici in mast, katere se drži krog njih, drobno zreži in naredi iz njih sekanico. (Sekanica se napravi tako-le: V 1 žlici presnega masla ali v masti pečenko zarumeni malo čebule in peteršilja, dodeni žlici moke in majhen krožnik kakršnekoli pečenke, ki si jo fino sesekala, malo majarona, popra, soli in prilij še par žlic juhe. Ko se skuha, odstavi; ko se shladi, dodeni še eno jajce.) Ko se shladi, vmešaj, napravi nadev in namaži z njim vlečno testo. Zavij ga, speci ali skuha.

Štrudelj s svežo slanino. Vmešaj namesto masla 2 žlici dobre masti, 2 rumenjaka, iz beljakov naredi sneg, v žlici masti prepraži malo dobro zrezane čebule in pest zripanega kruha, da bo bledorjavo; kadar imaš dobre, ne preveč rjave ocvirke, jih dobro sesekaj in primešaj kruhu. Potem razvleči testo, namaži ga s tem, kar si vmešala, potresi s kruhom in z mešanimi dišavami. Če ga boš kuhala na juhi, ga namaži tanko, pa trdo zavij, če ga boš pekla, namaži ga bolj debelo, a rahlo zavij.

Pražen ječmenček. Zreži na kocke pet unč mastnega in kuhane prašičjega suhega mesa ali klobase, zelene, korenja in peteršilja ter deni v kozo. Potem vzemi eno četrtinko kvorta okroglega pa vendar debelega ječmena, zberi ga, operi v vodi, deni v kozo, osoli ga in zalij z vrelo juho ali vodo ter premešaj. Kuhaj dalje počasi in zalivaj pomalem, da bo nazadnje gost, pa vendar mehak; daj ga potem k čisti juhi na mizo.

PECIVO.

TORTE.

Rjava mandeljnova torta. Pet unč mandeljnov olup, fino zreži in sprži bledorjumo s štirimi unčami sladkorja in z malo limonove lupine, ohlajene mandeljne še z valjarjem na deski stri. Posebej mešaj tri unče presnega masla, 6 rumenjakov in tri unče sladkorja; ko dobro naraste, prideni iz 6 beljakov trd sneg ter s tem vred rahlo zamešaj mandeljne. Deni torto v tri namazane modle ali pa kar na namazano pločevino za prst na debelo, peci jo v precej vroči pečici pol do tričetrt ure. Ohlajene torte namaži 2 kolobarja s četrtinko kvorta v sneg stolčene sladke smetane, oslajene s 5 unčami sladkorja in malo vanilije, s tretjim kolobarjem jo pokrij. Če si jo pa pekla na pločevini, tedaj pa razreži pečeno ploščo na tri enake plošče ter jih s smetano nadeni kakor prejšnjo. Pomaži jo tudi površ s smetano in gosto potresi s sek-

ljanimi in zarumenimi mandeljni ali jo okraši s prav majhnimi mandeljnovimi upogujenji.

Torta hrustavka. Namaži snežni kotliček s pranim maslom ter deni vanj osemnajst unč stolčene sladkorja, malo limonove lupine in nekaj klinčkov. Ko se je sladkor raztopil ter zarumel, zamešaj vanj 9 unč drobno zrezanih in posušenih mandeljnov. Zadaž pride ni še 9 unč na listke zrezanih mandeljnov in precejni sok od pol limone. Urno stresi v pomazan model in pritisčaj vročo tvaro s celo limono na model, tako da je raztegnjena po cellem modlu in debela za pol prsta. Ohlajeno zvrni na krožnik ter okraši z belim ledom. Model naj bo zgoraj nekoliko širji, sicer se težko zvrne torta iz njega.

ZDRAVSTVO.

OBRACAJTE NOGAM POTREBNO PAŽNJO.

Ako pomislimo, kako važno je imeti zdrave in dobre noge, je zares čudno, kako malo navadno skrbimo za svoje noge, razun tedaj, kadar nas bolijo.

Najprej je potrebno, da bomo najbolj skrbni pri izbira nju čevljev. Ti ne smejo biti ne preveliki, ne premajhni. Ako dobro pristojajo, se izognite slabim gležnjem, slabim nožnim svodom, žuljem, kurjim ocesom in skrčenim kitam v nožnih mišicah.

Za moškega ali ženske, ki tekotom dneva mnogo hodi ali stoji pokonci, je brezpogojno potrebno, da dodatno k redni dnevni kopeli si zvečer opere noge.

Dobro kopel napravite, ako raztopite nekoliko sodnega bikarbonata v mlačni vodi. Dobro je seveda tudi kopel s kameno soljo, ki je morda največ v rabi.

Treba obuti vsak dan sveže nogavice; osebe pa, ki trpijo na izrednem potenju nog, bi morale spremeniti nogavice dvakrat na dan.

Hoja po ravni in gladki površini, kot kadar hitro hodimo po tlakovanih ulicah, ne nudi vaje vsem raznim mišicam noge. Napenja nekoliko malo izmed njih, drugih pa sploh nič ne prizadeva.

"Sprehod," kot ga je priroda namislila in za katerega je bila človeška noga ustvarjena, je hoja vzgor in navzdol in po grobih, nerodnih tleh, ki neizogibno tagibljuje vse raznovrstne mišice na nogi.

Sestri il sem načrt nožnih vadb, ki ga rad pošljem brezplačno vsakemu čitatelju, ako pošlje povratno kuverto s svojim naslovom in nalepljeno znamko na: Arthur A. McGovern, 5 West 66th Street, New York City.

Prehrana za večjo težo. Zajutrek: Velika škodilica

KANADA. (Nadaljevanje s 3. strani.)
la bi Bosna mirna v Kanadi. — K temu pristavi Dr. Wrong: "Katoličanstvo k a n a d s k i h Francozov je še dandanes največja sila." Naj sledi tukaj, kar ima Dr. Wrong še več za povedati. "Ko potnik gre dalje iz spodnjega do zgornjega mesta Quebec, sreča tam mogočni spomenik moža z mitro in pastirsko palico, ki stoji tako, kakor da bi blagoslovil tujca pri svojem prihodu. To je podoba Francois de Laval-Montmorency, prvega škofa Kanade. Pripadal je stari plemeniti družini na Francoskem in njegov plemeniti stan mu nekako poda izraz poveljstva. Od mladih let je bil namenjen duhovskemu stanu. S 15 leti postal je korar, dolgo predno je mogel biti posvečen. Ko sta njegova dva brata padla v vojni, podedoval je ogromno posest in začeli so mu prigovarjati, naj opusti namen postati duhovnik. On pa je dal vse mlajšemu bratu ter postal duhovnik. Postal je franciskan in živel življenje samozatajevanja, kakor njega predpoda, sv. Francišek. — Spal je na trdi postelji in jedel malo in pri tem od najslabše hrane. Obleden je bil sila siromašno. Imel je izvanredno trdno konstitucijo in za štirideset let vstal je redno ob dveh zjutraj. Njegov obraz je kazal neupogljiv značaj in pogum. — Medtem, ko je v samozatajevanju bil kakor sv. Francišek, po pogumu je bil podoban sv. Ignaciju Loyola. Prišel je v Quebec 1. 1658 po strašni morski vožnji, ki je trajala cele štiri mesece."

Kosilo: Mlečna juha, črn kruh in polno masla. Vsaj troje sezonskih zelenjav, narajše zabeljene z mlekom. Zrele banane s polno smetane ali žolice s smetano. Kakao, čokolada ali kavni nadomestek. Med kosilom in večerjo izpij kozarec vode ali kozarec mleka od časa do časa.

Večerja: Opraženo suho meso, riba ali kokoš. Ena vrsta zelenjave. Solata. Puding iz riža ali tapjoke, sladoled ali žolice z raztolčeno smetano. Kakao, čokolada ali lahek čaj. Pred spanjem izpij kozarec vode.

MOJŠTRA NOVEGA LETA POROČILO.

"Tukaj sem, gospodje in gospe — vaš mladi spremljevalec za prihodnjih 365 dni. Radostno novo leto je pred vami; bodite torej veseli in ne grenite si srca z žalostnimi spomini. Kadar koli boste imeli neprimliko vsled slabega teka, neprebave, glavobola, zabasanosti ali drugih žledodnih bolezni, vzemite Trinerjevo grenko vino." S tem

zdravilom je vsak zadovoljen. "Fort Wayne, Ind., 12. decembra. Trinerjevo grenko vino je izobno zdravilo. Jaz ga vedno priporočam mnogim ljudem. Mrs. Caroline Mahr." Ena steklenica \$1.25; stekleničica za poskušnjo 15c, razpošilja Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Dvoje priporočil za zimsko sezono: Trinerjeve tablete zoper prehlad zelo uspešne in Trinerjev limiment za ozeblino. Ako teh zdravil ne morete dobiti v bližnji lekarni, pišite nam na gornji naslov.—Adv.

KANADA.

(Nadaljevanje s 3. strani.)
la bi Bosna mirna v Kanadi. — K temu pristavi Dr. Wrong: "Katoličanstvo k a n a d s k i h Francozov je še dandanes največja sila." Naj sledi tukaj, kar ima Dr. Wrong še več za povedati. "Ko potnik gre dalje iz spodnjega do zgornjega mesta Quebec, sreča tam mogočni spomenik moža z mitro in pastirsko palico, ki stoji tako, kakor da bi blagoslovil tujca pri svojem prihodu. To je podoba Francois de Laval-Montmorency, prvega škofa Kanade. Pripadal je stari plemeniti družini na Francoskem in njegov plemeniti stan mu nekako poda izraz poveljstva. Od mladih let je bil namenjen duhovskemu stanu. S 15 leti postal je korar, dolgo predno je mogel biti posvečen. Ko sta njegova dva brata padla v vojni, podedoval je ogromno posest in začeli so mu prigovarjati, naj opusti namen postati duhovnik. On pa je dal vse mlajšemu bratu ter postal duhovnik. Postal je franciskan in živel življenje samozatajevanja, kakor njega predpoda, sv. Francišek. — Spal je na trdi postelji in jedel malo in pri tem od najslabše hrane. Obleden je bil sila siromašno. Imel je izvanredno trdno konstitucijo in za štirideset let vstal je redno ob dveh zjutraj. Njegov obraz je kazal neupogljiv značaj in pogum. — Medtem, ko je v samozatajevanju bil kakor sv. Francišek, po pogumu je bil podoban sv. Ignaciju Loyola. Prišel je v Quebec 1. 1658 po strašni morski vožnji, ki je trajala cele štiri mesece."

(Dalje prih.)

Moderno.

Resnico ti povem Anica, nisem se poljubil nobenega dekleta."

"Odstrani se takoj. Kaj misliš, da vodim jaz šolo za poljubovanje."

ENONADSTROPNA moderna tovarna, obsegajoča 8000 štirjask, čevliev, takoj za dobiti. 2704 Greenview Ave. Buckingham 6389. 90-tdot

IŠCEM ŽENSKO

za lahka domača dela; družina le z enim otrokom, starim 6 let. Perila ni v hiši. Vprašajte po 6. uri zvečer na: 2525 So. 58th Ave., Chicago, Ill., ali pa pri upravnistvu tega lista. Plača po dogovoru. p.t.sr

KVALITETA — TOČNOST

— POSTENJE
A. F. WARHANK
zanesljivi lekarnar — zaloga
fotografičnih potrebščin.
2158 W. 22nd Str.,
vogal Leavitt ceste
CHICAGO, ILL.

Najnovejše

IN DRUGE GRAFOFONSKE PLOŠČE.

MOŠKI KVARTET "JADRAN" POJE:

25049—Prišla bo spomlad.
Zadovoljni Kranjec.
25047—Sijaj, sijaj sonce.
En starček je živel.
25046—Ljubezni v pomlad.
Slovensko dekle.
25039—Na potu v stari kraj. I. del.
Na potu v stari kraj. II. del.
25037—Sinoči je pela.
Stoji, stoji Ljubljana.
TRICET ROJAKA HOJERJA (harmonike):

25045—Mazulinka.
Ptičja obcet.
25044—Coklarska koračnica.
Triglavske valček.
25043—Polka štaparjev.
Ti si moja, valček.
25041—Veseli rudarji, koračnica.
Sladki spomini, valček.
25040—Hojer valček.
Pečlarska polka.

RAZNI GLASBENI KOMADI:

25048—Na kranjskih gorah, polka.
Gospodarski lendler.
25042—Daleč v gozdu, valček, orkester.
Večerni valček, orkester.
25038—Temne oči, orkester.
Bora, koračnica.
25036—Slovenski valček, 4 harmonike.
Radostna polka, 4 harmonike.
25035—Slovenska narodna, tamburaši.
Slovenska polka, tamburaši.
25034—Sokolska koračnica, vel. godba.
Česka koračnica, vel. godba.
25030—Večerno veselje, vel. godba.
Vsi nankrat, voj. godba.
25026—Tirolski valček, I. del, citre.
Tirolski valček, II. del, citre.
25023—Pavel, narodna, kmetska godba.
Peter, narodna, kmetska godba.
25020—Stari kranj, valč., Lovšin, harm.
Stajerska, Lovšin, harmonika.

RAZNI PEVSKI KOMADI:

25033—Oj, tam za goro, moški kvart.
Gor čez jezero, moški kvartet.
25018—Sreč, moški in ženski glas.
Rožmarin, moški in ženski glas.
25017—Zapoj mi ptičica, gđ. Grahek.
Ptičica, gđ. Grahek.
25005—Kaj ne bila bi vesela, sestra Milavec.
Sirotek, sestra Milavec.
25031—Pred volitvami, šaljiva.
Na sveti večer, šaljiva.

3 plošče pošljemo za\$2.50
5 plošče pošljemo za4.00
10 plošče pošljemo za7.50
Kdor naroči 20 plošč, dobi cno za-
stojen za darilo.

Z vsakim naročilom od 5 ali več
plošč pošljemo 50 igel zastojen.
Vsaka igla igra 10 komadov.

V zalogi imamo še mnogo drugih
plošč. Pišite po cenik in sicer na:
JUGOSLAV AMERICAN CORP.,
455 W. 42nd St., NEW YORK, N.Y.

STENSKI KOLEDARJI.

Veliki stenski KOLEDARJI za leto 1927 so na razpolago za razpošiljanje. Koledarji so veliki in zelo prikladni, najsibo za družino ali urad. Pošljamo jih po naročilih povsod po Ameriki, pa tudi v stari kraj.

Koledarji stanejo samo 25c s poštnino. Koledarji so vredni dvakrat toliko. Naročila za Ameriko ne sprejmemo manjša, kakor za štiri komade skupaj (4 za \$1.00) ali več. Za v stari kraj pa prejmemo tudi naročila za posamezne komade (komad 25c). Pošlje se lahko v znamkah.

Naši odjemalci v Clevelandu jih dobijo zastojen vsaki čas v naših prodajnah, tam se tudi vzamejo naročila za pošiljanje. Koledarje otrokom ne dajemo, pač pa le odraslim osebam. Oni, ki so oddaljeni, jih lahko dobijo tudi za svoje sosedo.

Ni prav, če bi jemali po več koledarjev kakor le enega na družino, pa tudi ne, da bi koledarje pošiljali svojem, katere ste sprejeli za sebe.

Oglasite se, ali pa pišite na: A. GRDINA & SONS, 6019 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND O., ali pa v podružnici v Collinwoodu.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

Največja slovenska banka v Ameriki.

Kupujte naše hipotekarne bonde, ki vam prinesejo povoljne obresti.

VZROK ZAKAJ BI MORALI POSLOVATI Z NAMI!

Kapital \$1,600,000.00, prebitek \$400,000.00
Imovina \$19,000,000.00

Smo član Federalne Rezervne Banke, katere aktiva znaša \$717,423,000.00

Pod nadzorstvom smo državnih nadzornikov
Smo tudi pod nadzorstvom Chicago Clearing House
Poštni hranilni oddelek nalaga pri nas denar
Cook okraj ima pri nas denar naložen
Naša banka je poznata to in onstran morja.

Radi teh vzrokov naša banka zasluži, da ste ji naklonjeni, ne glede nato kje stanujete, lahko pri nas začnete s hranilnimi vlogami ali čerkovni plog, da kupite hipoteke (morki-če) ali bonde, da pošiljate denar v stari kraj, kupite šifkar-če ali opravljate druge bančne posle.

Drago bi nam bilo, ako bi stopili z nami v trgovsko zvezo. Največja slovenska banka zgrajena na principu opreznega in izkušenega bankarstva.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 Blue Island Avenue Chicago, Ill.

Najboljši prijatelji so bančne knjižice!

Navadno je tako, da prijatelji hitro pridejo, pa tudi hitro gredo. Nikjer jo pa ne dobi, če si jo sam ne preskrbi. Zato je vsakdo dolžan, da pridno in marljivo hrani za svoja stara leta.

Hranite!

Človek na stara leta je potreben pomoči.

1. za svoja stara leta.
2. za svoje počitnice.
3. za prihodnje božične praznike.
4. za svoje otroke.
5. za vse slučaje.

V vašem interesu je, da se je poslužujete!

Metropolitan State Bank

CORNER LEAVITT AND 22nd STREET CHICAGO, ILL.

ROŽA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

"Ne morem molčati; vedno je bilo tako, da mora vse na dan, kar mi je na duši. Imam ti nekaj povedati."

"Govori, Wulf," reče Godvin.

Wulf je sedel na svoj stol in nekaj časa strmo opiral svoje oči tjavendan; vse je kazalo, da gre beseda le težko iz ust.

Godvin je poznal misli svojega brata, bral je v njegovi duši kakor v odprti knjigi.

"O Rozamundi, kajne?" je dejal Godvin čez nekaj časa.

"Da. O kom drugem?"

"In ti bi mi rad povedal, da jo imaš rad, da bi jo sedaj, ko boš vitez, in skoraj petindvajset let star, rad vprašal, ali hoče postati tvoja nevesta in žena?"

"Da, Godvin, to sem začutil v svojem srcu, ko je zajezdila na sivcu v vodo, tam na pomolu, in sem menil, da je ne vidim nikdar več. Povem ti, da sem začutil v svojem srcu, da brez nje življenje ni vredno, da bi se živel, in smrt ni vredna, da bi jo pretrpel."

"Teda, Wulf," je odgovoril počasi, "ni treba o tem še nadalje govoriti. Vprašaj jo in bodi srečen. Čemu ne? Nekaj posestva imamo, čeravno ne mnogo, in Rozamunda tudi ne bo brez njega. Po mojih mislih se stric ne bo upiral temu, ako je njena želja, ko vidi, da si ti zanjo najprimernejši mož in najvrlejši daleč na okoli."

"Če izvezam svojega brata Godvina, ki je vse to, kar sem jaz, in povrhu še dober in učen, kar jaz nisem," odvrne Wulf zamišljen.

"Godvin, najina nesreča je, da imaš tudi ti Rozamundo rad in da si imel iste misli tam ob pomolu kot jaz."

Godvin je malo zarudel in prsti so se mu tesneje oprijeli kolen.

"Tako je," je rekel mirno. "Bridko je to, a tako je. Ali Rozamunda ne ve ničesar o tem in nikoli ne izve, ako boš ti brzdal svoj jezik. In dalje ti ni treba biti ljubosumnemu name, niti pred poroko niti pozneje."

"Kaj pa želiš, da naj storim?" vpraša Wulf vnemo. "Ali naj jo snubim in jo morda pridobim — akoravno to dvomim — ko bi ona menila, da tebi ni ničesar do nje?"

"Lahko," je dejal Godvin in vzdihnil; to bi ji morda prihranilo nekaj bridkosti in tebi nekaj dvomov, meni pa razbistrilo mojo pot. Zenitev je tebi več nego meni, Wulf, ko včasih mislim, da boji sablja edina moja zaročenka in dolžnost edini moj cilj."

"Ti si zlatega srca; tudi v tej zate najbolj kočljivi zadevi nečeš delati nobenih ovir svojemu bratu, ki ga ljubiš. Ne, Godvin, kakor sem grešen človek in kakor si želim nje nad vse na svetu, tako nelep pa ne bom ravnal in ne bom premagal onega, ki noče dvigniti svojega meča, da bi me ne ranil. Preje se poslovim od vas vseh in se podam iskat sreče ali smrti v vojsko, ne da bi zinil besedico."

"Pa pustil, da bi Rozamunda morda skopnela. Oj, da bi mogla zagotovo vedeti, da Rozamunda ne misli na nobenega izmed naju, to bi bilo najbolje — da bi odšla skupaj v svet. Pa midva ne moreva vedeti za gotovo, ker jaz, Godvin, sem bil prepričan, da ljubi tebe."

"In včasih, da govorim pošteno, Godvin, sem bil jaz prepričan, da ljubi tebe."

"Kaj pa torej nameravaš storiti, Wulf?"

"Moj načrt je ta, da govoriva oba z njo, ako nama stric dovoli — ti ji kot starejši prvi razložiš svojo stvar, kakor pač najbolj znaš in moreš, ter jo zaprosiš, da si premisli in da svoj odgovor po preteku enega dneva. Takoj nato stopim tudi jaz pred njo z isto željo."

"To je zelo pošteno," odvrne Godvin. "Vseeno pa me nekaj teži. Glej, Wulf, ali sta se kedaj dva brata tako ljubila kot se midva? In zakaj mora sedaj pasti senca ženske na to ljubezen in jo grozi če ne uničiti, gotovo pa ohladiti?"

"Čemu pak?" vpraša Wulf. "Daj, Godvin, skleniva pogodbo, da se tako ne zgodi, in drživa jo z božjo pomočjo. Pokaživa svetu, da moreta dva moža ljubiti eno žensko in vendar ljubiti tudi drug drugega, ne vede še, koga da izbere — ako sploh izvoli koga. Saj midva, Godvin, nisva morda edina, ki se zanimava za Rozamundo, morda je Rozamunda že komu drugemu dala besedo. Toda zato bova docela mirna."

Godvin je malo pomislil, nato pa stopi k vratom in naroči svojemu opodbi, ki je stražil zunaj, naj naprosi priorja Ivana, da bi prišel k njima. Kmalu je prišel in Godvin mu je s povešeno glavo povedal vso stvar; ker je prior že vedel nekaj o zadevi, ga je hitro razumel in spoznal njuno namero. Na priorjevo vprašanje mu je Wulf odgovoril, da je bilo vse prav in resnično povedano. Nato sta ga vprašala, ako je dopustno, da naredita tako prisego, in on jima je odgovoril, da je po njegovi sodbi ne samo dopustna, temuč tudi jako potrebna.

Tako sta naposled pokleknila z roko v roki pred križ, ki je stal v sobici ter ponavljala skupno za prirojem sledečo prisego:

"Midva, brata Godvin in Wulf d'Arcy, pri-segava pri svetem Kristusovem križu, pri svetnici varuhinji tega kraja, sv. Mariji Magdalenini in pri sv. Petru in Čedu, vpricho Boga, najinih angeljev varuhov in vas, oče Ivan, da bova, ker obadva ljubiva Rozamundo d'Arcy, snubila njo za ženo na način, o katerem sva se dogovorila in ne drugače; da se bova ravnala po njeni odločitvi, da ne bova izkušala izpremeniti njenega sklepa; da bo oni, ki ga zavrne, odtlej do nje edino sorodnik, najsi satan kakorkoli izkuša njegovo srečo; da se med nama zaradi tega ne razpase ne sovraštvo ne ljubosumnost in da ostaneva v vojski in v miru vedno zvesta tovariša in brata. To prisegava s poštenim srcem in poštenim namenom in v zavesti, da bo oni, ki prelomi to prisego, brezčasten vitez in človek vreden jeze božje, in v znak tega poljubiva ta križ."

Po tej prisegi sta brata lahkega srca in radostnega obraba sprejela blagoslov priorjev ter se podala k zbrani družbi, ki je prijezdila ponje, da ju popelje nazaj na Steeple, kjer se je nadaljevala slavnost.

Tu so okrasili dvorano za veliko slovesnost, in med mizami in estrado so pripravili prostor, kamor so povedli brata.

Vedno boljji.
"Sem jaz prva dekle, ki so jo kedaj ljubili?"
"O, to ne, ali moj okus se z vsakim dnem boljša."
Pogodil jo je.
"Harry, kaj je krog?"
"Well Louis, to je ravna o-

krogla črta, ki ima luknjo v sredi."
Pomota.
"Glej mama. Že celi teden so imeli pri sosedu groceristu v oknu napis, da potrebujejo dečka za trgovino. Sedaj pa pravijo, da je prišla štoklja in jim je prinesla deklico."

NOVI NASLOV
Joseph E. Ursich M.D.2000 West 22nd St., vogal Robey St., Chicago, Ill.
Telephone: Canal 4918.

Uradne ure: Od 1. do 3. pop. in od 7. do 8. zvečer.

Ne pošiljajte denarja v Evropo

po starem sistemu, tem-
več BRZOJAVNO.

Samo za 50c

pošljemo denar na vsa-
ki naslov v Evropi brzo-
javnim putem, katerega
dobijo v štirih ali petih
dneh.OPRAVLJAMO VSE BANČNE POSLE — PRODA-
JAMO PAROBRODNE LISTKE.

Novak & Steiskal State Bank

1817-1819 SO. LOOMIS ST., CHICAGO, ILL.

Phone: Roosevelt 3205-3206-3207.

Artistične fotografije — Najnovejši okvirji.
POSEBNO POZORNOST DAJEMO SKUPINAM.ILLINGTON STUDIO
of PHOTOGRAPHY

J. F. Glomb, lastnik

2006 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

Phone Canal 1807

Kopiramo in povečujemo slike, slikamo tudi na roko
v črnih in belih naravnih barvah. Izdelujemo vse kar
spada v to stroko. — Slike jemljemo doma in zunaj.

Prinesite filme v izdelavo — Zaloga kamer in kodakov.

Zimske suknje in obleke

zimske usnjate telov-
nike, zimske srajce
in spodnje obleke,
kape in klobuke, in
vsakovrstna obuvla
se dobijo vedno po
najzmernejših cenah
v slovenski trgoviniTRGOVINA Z ME-
ŠANIM BLAGOM —
OBLEKAMI IN OBU-
VALI.

Frank Opeka

502 — 10th STREET
WAUKEGAN, ILL.Vsem Slovencem in
bratom Hrvatom se
priporoča za obilni
obiaki!Dobro meso se dobi - - -
- - samo v dobri mesnici!O tem so prepričane vse gospodinjice, da se pri nas dobi
vedno najboljšo sveže meso vseh vrst, kakor tudi prekajeno
meso, perutnino ali druge vrste mesa. Izdelujemo prave
KRANJSKE DOMAČE KLOBASE, krvave in mesene, nare-
jene po domačem receptu.
Se priporoča v naklonjenost

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR.

1912 WEST 22nd STREET

PISANO POLJE

VELIKO POHUJŠEVANJE V
NOVI CERKVI V SIŠKI.

"Prosveta" pripoveduje, ka-
ko piše o zgradbi nove šišenske
cerkve "Naš Zvon," glasilo Slo-
vencev na Nemškem. Takole
pravi: Najbolj nam pa ugaja
opazka, da je nova cerkev se-
zidana iz samih milih darov
vernikov. Torej imajo ljudje še
tudi dovolj denarja, da žrtvu-
jejo za mrtvi zid nove cerkve?
Sicer smo uverjeni, da delovno
ljudstvo ni dalo bogve kaj. Ve-
činoma so dali trgovci, gostilni-
čarji in drugi obrtniki, torej
ljudje, ki jim bodo delavci še
v večji meri ta denar povrnilli.
Saj se jim bo v novi cerkvi su-
gestivno pihalo na srce, da ...

Po pravici povem, kar sapa-
mi je zastajala od skrbi, kaj
bo prišlo za tem usodnim
"da ...". Mislim sem, da bo sle-
dila strašna obsodba vsega
vzgojnega dela v novi šišenski
cerkvi. Bal sem se že, da bo
"Prosveta" odkrila grozno po-
hujševanje, ki se vrši in se bo
še vršilo v prostorih tega pre-
krasnega monumentalnega de-
la največjega slovenskega ar-
hitekta Plečnika. Obžalovanje
mi je lezlo v srce, da sem tudi
jaz kedaj kakšno bleknil v prid
te nove cerkve. Saj sem pričal-
koval, da bo "Prosveta" neka-
ko takole dalje pisala: ...

... morajo imenitno popivati (po-
vračevanje gostilničarjem!),
zelo požrešno jesti in se raz-
košno oblačiti (povračevanje
trgovcem!) in sploh imeti kar
največjo skrb za svoje telo in
njegove ugodnosti (povračevanje
obrnikom sploh.)

Toda resnici na ljubo moram
zapisati, da se je v tem sluča-
ju "Prosveta" skregala samo z
logiko, s poštenostjo pa ne. —
Lasje, ki so mi do onega "da"
kar "sugestivno" lezli v krišku, so
spet zavzeli svoje navadno me-
sto, ko sem bral dalje in našel
to-le jako lepo pohvalo nove šiš-
enske cerkve:

"... da morajo biti pridni,
vdani, ponižni, tihi in pokorni,
da morajo moliti in delati itd."
O, blažena nova šišenska
cerkev! Ti si menda edina na
vsem svetu, ki boš izpolnjevala
svojo nalogo! V vseh drugih
cerkvah se po "Prosvetinem"
prepričanju uganja sama politika,
se dela biznes, se pospešuje
poneumljenje ljudi itd. Koliko
dobrotnih nasvetov je že dala
"Prosveta" in njej so-
rodni listi raznim cerkvam, naj
ostajajo na cerkvenem in ver-
skem polju, naj se ne vtikajo v
politiko, naj puste pri miru drža-
ve in tako dalje. Za šišensko
cerkev pa Prosveta sama javno
ugotavlja, da bo ostajala v ta-
kih, to se pravi: v pravih me-
jah svojega delovanja.

Ampak čudno je to, zakaj
tudi tako delovanje šišenske
cerkve Prosveti ni všeč? Ali ni
to strogo cerkveno polje? In
sploh, ali se ne zdi tudi Prosveti,
da so taki nauki — če mor-
da zanjo izvezam molitev, ki
je gotovo ne odobrava — za
vsakega človeka precej dobri?
Ali ni še nikoli slišala, da so že
predkrščanski pametni vzgoji-

telji ljudi take nauke učili?
Tudi še danes jih uče mnogi ne-
krščanski učeniki, ki niso tako
slepo prosvetljeni kot je Pro-
sveta. Uče jih, ker uvidevajo,
da življenje po takih naukih
ustreza človeški naravi, pa naj
že bo ta narava od Boga ali pa
od same sebe. Kdor uči nauke,
ki so tem in takim nasprotni,
razdira človeško naravo in ako
ima pri svojem učenju uspehe,
je rezultat ta, da napravi iz
človeka — zverino!

Kršćanstvo in zlasti katoli-
ška vera torej teh naukov ni še
le vpeljala. To so naravne člo-
vekovske kreposti. Sprejela jih
je za podlago svojemu delu in
na njih zida poslopje nadnara-
ve. Z nadnaravno delavnostjo,
ki jo vera imenuje milost (Pro-
sveta jo seveda taji, ampak od-
pravila je s tem in je ne bo),
oplemenituje naravo in jo ob-
enem podpira, da bolj gotovo
ostane v sebi primernih mejah.

Temu namenu bo torej slu-
žila tudi nova šišenska cerkev.
To ji prizna celo Prosveta, to-
da po njeni trditvi bo to delala
"sugestivno," ne z nadnaravno
močjo. Tudi če bi bilo to res, bi
se ne smela Prosveta pritoževati
— samo da cerkev ne bo
podirala tega, kar je za člove-
ka — človeško dostojno.

Zlasti mi je nerazumljivo, za-
kaj se huduje Prosveta nad šiš-
ensko cerkvijo tudi zavoljo
tega, ker bo učila ljudi — de-
lati? Od kodaj je pa poslalo
stari klepetulji delo — obsod-
be vredno? Zagrizenost pa res
sama ne ve, kedaj napravi sal-
to mortale v — traparijo!

In še eno vprašanje: Odke-
daj so pa razni trgovci in "dru-
gi obrtniki" — če že gostilni-
čarje izpustimo — izključeni
iz vrst — delovnega ljudstva?
Dostojni so bili izključeni le ka-
pitalisti in farji — v Prosveti
namreč. Pa saj far in kapitalist
sta v njenih očeh eno in isto.

Ako bo ta sijajni list take
fulminantne stvari prišalsal, ga
bom jaz kmalu začel javno pri-
poročati ljudem. Nobena druga
žavba jim ne bo tako hitro
dopovedala, kaj je prava prist-
na — budalost.

Budalost je najprej v tem,
da njeni pisaci niti pri taki
kratki notici ne znajo rabiti lo-
gike, temveč počijo v par vr-
stah same sebe po zobeh. Bu-
dalost je dalje v tem, da nepre-
nehoma razdira to, kar je v
skladu z naravo in smiselno
preproste naravne človekove
čednosti.

Edina sreča je, da Prosvetini
trud in napor ne rodi vedno
uspehov. Ako bi jih rodil, bi že
vsi njeni bratci morali prene-
hati biti ljudje in postali zveri.

Da to še niso postali, se je
zahvaliti zdravi naravi brav-
cev, ki se ne da tako hitro pre-
kucniti in spakedrati. In še več-
ja zahvala gre krščanstvu, ki je
v dolgi dobi tako prekrvasilo
človeški rod in podprlo člove-
ško naravo, da še tudi pod vpli-
vom takih naukov, kot jih širi
Prosveta, "sugestivno" čuti,
kaj je človeku sprejemljivo in
kaj ne. Ne morem sicer tajiti,
da je med Prosvetarji že tudi
precejšnje število zverin; veči-
noma so pa vendar še ljudje.
Da bi še tem izbila tisto, kar
napravila človeka, da je člo-
vek, se Prosveta zelo vztrajno
trudi. Ker pa vidi, da je za ce-
lotni napad na zdravo človeško
naravo v sedanjih razmerah v
splošnosti še prešibka, skuša
dosezati uspehe po etapah, za-
to bi rada najprej zmešala svo-
jim bravcem možgane in jih o-
ropala — zdrave logike. En
donesek v dokaz moje trditve
je prav tu omenjena notica.

Vsem preljubim "Prosvetar-
jem" voščil dober apetit
Rev. Bernard Ambrožič.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča
dela, kakor društvene uradne tiskovine
zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi
društev, trgovcev, ali posameznikov. —
Tiskamo za društva in organizacije pravi-
la, predstavljamo iz slovenščine na anglešči-
no in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PRE-
MALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.